

N:o 28.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 1 Maj 1873.
— — — — Andra Kammaren den 2 — —

Riksdagens underdåniga Skrifvelse, angående beviljade anslag till fortsättande af Statens jernvägsbyggnader.

(Stats-Utskottets Utlåtande N:o 26 och Memorial N:o 43).

S. A. K.

I öfverensstämmelse med den för fullföljande och fullbordande af arbetena å norra och östra stambanorna sednast uppgjorda plan, hvilken af Eders Kongl. Maj:t sistlidet år för Riksdagen framlades, har Eders Kongl. Maj:t, uti sin till innevarande Riksdag aflåtna nådiga Proposition angående Statsverkets tillstånd och behof föreslagit Riksdagen:

- a) att för år 1874 bevilja ett extra anslag af tillsammans 4,000,000 R:dr för fortsättande under samma år af arbetena å norra och östra stambanorna i den utsträckning, som Eders Kongl. Maj:t, med afseende derå att nämnda banor böra vara år 1875 fullbordade, kan finna lämpligt bestämma, äfvensom att medgifva, att vid jernvägsarbetenas utförande Eders Kongl. Maj:t må närmare bestämma de orter, som ifrågasvarande stambanor eller delar deraf vidare skola genomgå och de ställen desamma böra anlöpa, och
- b) att jemväl för år 1874 ställa till Eders Kongl. Maj:ts disposition hvad af samfälda kostnaden för anskaffande af den å norra och östra stambanorna erforderliga rörliga materiel, enligt den af Riksdagen godkända fördelning, å nämnda år belöper, eller 600,000 R:dr.

Då Eders Kongl. Maj:ts sålunda gjorda framställning om anvisande af medel till fortsättande af arbetena å östra och norra stambanorna under år 1874 äfvensom för anskaffande af den för dessa banor erforderliga rörliga materiel grundar sig på den vid sistförflutna riksdag framlagda plan för dessa jernvägsanläggningars utförande och fullbordande, har Riksdagen bifallit hvad Eders Kongl. Maj:t i ofvanberörda hänseende föreslagit.

Vidare har Eders Kongl. Maj:t uti den nådiga Propositionen föreslagit Riksdagen att besluta byggande dels af en bredspårig jernväg med lätt öfverbyggnad till fortsättning af norra stambanan från Storvik till Hybo i Helsingland och vidare derifrån antingen till Torpshammar i Medelpad eller annan öster derom belägen punkt å Sundsvall—Torpshammar-banan; dels ock af en smalspårig tvärbana med lika öfverbyggnad, som, utgående från Torpshammar eller annan öster derom belägen punkt å berörda enskilda bana, skulle sträckas, vare sig i sydligare eller nordligare läge, med direkt eller indirekt beröring af Östersund till Aspåsnäset eller Krokomb samt fortsättas derifrån till riksgränsen, en norsk statsbana från Trondhjem till mötes; samt att antaga ett af Jemtlands läns landsting gjordt erbjudande att, såsom bidrag till nämnda tvärbanas byggande, utan anspråk på aktier eller återbetalning, lemna staten 900,000 R:dr, under vilkor att byggnadsarbetet å jernvägen från Storvik norrut och å tvärbanan ordnas så, att sistnämnda banas delar öster och vester om Storsjön dit framhinna ungefärligen samtidigt och icke väsendtligen sednare, än den der upptågande jernvägen från Storvik hinner tvärbanan mellan Sundsvall och Trondhjem; och har Eders Kongl. Maj:t äskat, att Riksdagen, till fullständiga undersökningar af lämpligaste sträckningarne för vissa delar af ifrågavarande jernvägar och förberedande arbeten å ostridiga delar deraf, måtte för år 1874 å extra stat anvisa 200,000 R:dr.

Riksdagen delar hufvudsakligen de åsigter i fråga om anläggande af jernvägar genom Norrland, som finnas anförda i det vid Eders Kongl. Maj:ts nådiga Proposition fogade protokoll öfver civilärenden. Dock har hos Riksdagen uppstått tvekan huruvida, då den bredspåriga banans sträckning från Hybo icke utan föregående undersökningar kan bestämmas, det må vara skäl att nu förskrifva det denna bandel skall fortsättas »antingen till Torpshammar i Medelpad eller annan öster derom belägen punkt å Sundsvall—Torpshammar-banan». Riksdagen föreställer sig nemligen, att den punkt, der den bredspåriga banan skall anslutas till den smalspåriga, bör blifva beroende af fullständiga undersökningar om lämpligaste sträckningen för banans fortsättande från Hybo. Vid lemmandet af sitt bifall till byggandet af en bredspårig stambana från Storvik, har Riksdagen alltså ansett, att det bör blifva beroende af berörda undersökningar, om jernvägen från Hybo bör fortsättas antingen till Torpshammar eller annan lämplig punkt på sträcknin-

gen emellan Sundsvall och riksgränsen, likasom att den smalspåriga tvärbanan skall utgå antingen från Torpshammar eller annan punkt på berörda sträckning. I öfverensstämmelse härmed har Riksdagen beslutat byggande *dels* af en bredspårig jernväg med lätt öfverbyggnad till fortsättning af norra stambanan från Storum till Hybo i Helsingland och vidare derifrån antingen till Torpshammar i Medelpad eller annan lämplig punkt på sträckningen mellan Sundsvall och riksgränsen; *dels* ock af en smalspårig tvärbana med lika öfverbyggnad, som, utgående från Torpshammar eller annan punkt på berörda sträckning, fortlöper, vare sig i sydligare eller nordligare läge, med direkt eller indirekt beröring af Östersund, till Aspånäset eller Krokomb samt fortsätter derifrån till riksgränsen, en norsk statsbana från Trondhjem till mötes; hvarjemte Riksdagen antagit det af Jemtlands läns landsting gjorda erbjudande att såsom bidrag till nämnda tvärbanas byggande, utan anspråk på aktier eller återbetalning, lemna staten 900,000 R:dr på de tider och med de vilkor i öfrigt Eders Kongl. Maj:t kan finna för godt bestämma samt, till fullständiga undersökningar af lämpligaste sträckningarne för vissa delar af ifrågavarande jernvägar och förberedande arbeten å ostridiga delar deraf, för år 1874 å extra stat anvisat Tvåhundratusen Riksdaler.

Slutligen har Riksdagen, i enlighet med Hvad Eders Kongl. Maj:t uti högstberörde nådiga Proposition förelagit, beslutat att en stambana af 4,83 fots spårvidd och i öfrigt samma trafikförmåga, som de andra stambanorna, skall, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med därför uppgjord plan jemte tillhörande omarbetade kostnadsförslag, anläggas från Sköfde station å vestra stambanan till Carlsborgs fästning, samt för ändamålet å extra stat för år 1874 uppfört ett anslag af Femtontusen Riksdaler.

Med underdånigt tillkännagifvande af dessa beslut framhärdar Riksdagen etc.

Stockholm den 2 Maj 1873.
